

CONTACTGEGEVENS HULPORGANISATIES

DE ZELFMOORDLIJN

🔍 Denk je soms aan zelfmoord? Ken je iemand die eraan denkt, en maak je je zorgen over die persoon? Heb je zelf iemand verloren aan zelfmoord?

(Gratis en anoniem)

☎️ 1813

🕒 24/24, 7/7

💬 CHAT MET DE
ZELFMOORDLIJN

🕒 Iedere avond: 17:00- 00:00

SENSOA

🔍 Al je vragen over seksuele gezondheid, SOA's, ongewenste zwangerschappen en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

(Gratis en anoniem)

☎️ 0323 868 68

🕒 ma-do:

9:00- 12:30 en 13:30- 16:00

🌐 CONTACTFORMULIER SENSOA

AWEL

🔍 Bij Awel kan je met al je vragen of problemen terecht.

(Gratis en anoniem)

☎️ 102

🕒 ma- di, do- vrij: 16:00- 22:00

wo, za: 14:00- 22:00

zon- en feestdagen: gesloten

💬 CHAT MET AWEL

🕒 ma- di, do- vrij: 17:00- 22:00

wo, za: 16:00- 22:00

zon- en feestdagen: gesloten

🌐 AWEL FORUM

Zowel andere jongeren als het j-Awel team kunnen antwoorden op je vragen.

LUMI

🔍 Vragen over gender en seksuele voorkeur.

(Gratis en anoniem)

☎️ 0800 99 533

🕒 ma: 18:30 - 21:30

💬 CHAT MET LUMI

🕒 ma- do: 18:30 - 21:30

DE DRUGLIJN

🔍 Al je vragen over alcohol, drugs, pillen en gokken.

(Gratis en anoniem)

☎️ 078151020

🕒 ma-vrij: 10:00- 20:00

💬 CHAT MET DE DRUGLIJN

🕒 ma-vrij: 12:00- 18:00

TELE-ONTHAAL

🔍 Nood om te praten?

(Gratis en anoniem)

☎️ 106

🕒 24/24, 7/7

💬 CHAT MET TELE-ONTHAAL

🕒 Iedere dag: 18:00- 23:00

wo, zon: vanaf 15u

CONTACTGEGEVENS KOEPEL

KSA Oost-Vlaanderen
09 223 02 56
ovl@ksa.be

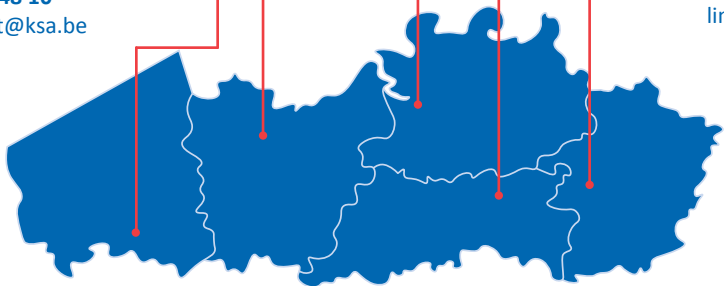
KSA Noordzeegouw
056 40 48 12
info@ksanoordzeegouw.be

KSA WEST
056 40 48 10
ksawest@ksa.be

NOODNUMMER: 0495 16 47 46

KSA Antwerpen-Brabant
03 235 83 34/
01 622 31 58
antbra@ksa.be

KSA Limburg
011 21 18 39
lim@ksa.be

Heb je vragen? Contacteer jouw secretariaat of
KSA Nationaal:
02 201 15 10
info@ksa.be
Bij dringende vragen en noodgevallen kan je
steeds terecht bij het noodnummer.

Vul hier andere belangrijke contactgegevens in:

.....
.....
.....
.....
.....

CRISISCOMMUNICATIE

www.ksa.be/crisiscommunicatie

Dit stappenplan leidt jou doorheen de crisis, klein of groot. Doorloop **het stap voor stap**, sla geen stappen over. Bij deze fiche hoort ook een **infobundel** die je helpt met lijstjes en tips.

FASE 1: BEGIN VAN DE CRISIS

1. Blijf rustig (of zoek iemand die de rust kan bewaren)
2. Zorg dat de situatie onder controle is. Breng betrokkenen in veiligheid, bekommer je om de slachtoffers. Ga daarna pas verder.

Communiceer pas na nummer 9, sla geen stappen over!

FASE 2: VOORBEREIDING COMMUNICATIE

3. Neem contact op met de koepel! (Het noodnummer: 0495/164746)

- Wie is het aanspreekpunt in de groep? .....
- Wie is back-up aanspreekpunt? .....

4. Verzamel informatie

- Wie?
- Wat?
- Waar?
- Waarom?
- Hoe?

5. Breng je netwerk/ doelgroepen in kaart.

6. Breng je kanalen in kaart.

FASE 3: AAN DE SLAG MET DE KOEPEL

7. Overleg met de koepel. Leg samen met hen vast:
  - Wat de feitelijke boodschap is.
  - Naar welke doelgroepen moet er gecommuniceerd worden?
  - Via welke kanalen?
8. Communiceer intern (familie van slachtoffers, leiding, leden)
9. Communiceer extern (pers, kijklustigen)

FASE 4: AFRONDEN COMMUNICATIE

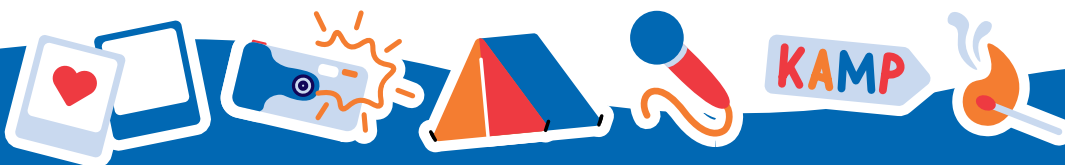
10. Nazorg (bezoek slachtoffers, praat met de leiding over wat er gebeurd is, praat met de leden, zoek hulp bij verwerking)
11. Evaluatie (wat kunnen we aanpassen, verbeteren, wat liep (niet) vlot)

NOODNUMMERS

Meer info op de fiche "contactgegevens", wanneer je wie in welke situatie kunt bereiken.

112	Europees Noodnummer	070 245 245	Antigifcentrum
100	Ambulance en Brandweer	078 15 10 20	De Druglijn
101	Politie	02 649 65 89	Brandwondencentrum
116 000	Child Focus	0800 96 333	Diabetes Infolijn
106	Tele-onthaal	03 238 68 68	Sensoa
1813	Zelfmoordlijn	102	Awel

Belangrijke nummers
(van de groep)

ONGEVAL OP KAMP?

www.ksa.be/verzekering

Een ongeval op kamp zit soms in een klein hoekje. Welke papieren moet je in orde maken voor de verzekeringen? Bewaar deze informatie in de **EHBO-koffer of bij de verzekeringspapieren!**

LICHAMELIJK ONGEVAL OP KAMP

De **ongevalsverklaring** en het **geneeskundig getuigschrift** moet je **zo snel mogelijk opsturen naar het nationaal secretariaat**. Als één van die twee documenten ontbreekt, kan er geen dossier geopend worden bij de verzekeringsmaatschappij! Ben je in alle drukte de verzekeringspapieren **vergeten** mee te nemen naar de dokter of het ziekenhuis? Vraag dan gewoon aan de **huisarts** om een **geneeskundig getuigschrift voor de verzekering** op te maken.

- De **ongevalsverklaring** moet worden ingevuld door de **groepsleid(st)er**.
- Het **geneeskundig getuigschrift** moet je laten invullen door de (behandelende) **arts**.

Tip: je kan het geneeskundig getuigschrift ook in het Frans of in het Engels downloaden.

- De **uitgavenstaat** is het overzicht van de gemaakte medische en farmaceutische kosten. De **uitgavenstaat** moet je laten invullen door (de ouders van) **het slachtoffer**.

Het principe is dat het **slachtoffer eerst alles zelf betaalt** en (gedeeltelijk) **terugkrijgt van het ziekenfonds**. Het gedeelte dat je **niet** terugkrijgt van het ziekenfonds wordt **terugbetaald door de verzekering** (behalve de eerste €12,39 (vrijstelling) en maximum 1x barema terugbetaling RIZIV). Je mag meerdere malen een uitgavenstaat opsturen. **Je hoeft dus niet te wachten tot alle kosten binnen zijn.**

Opgelet voor 'bril'-ongevallen! Een kapotte bril is enkel verzekerd als die gedragen werd tijdens het ongeval en tot maximum €394.

Bij elk dossier zal de verzekering **nagaan** of de (medische) kosten in verband staan met een **'verzekerd' ongeval** (veroorzaakt door een plotse en uitwendige kracht) in de jeugdbeweging of dat de oorzaak misschien elders ligt (bv. ziekte, virus, ...). **De ongevalseverklaring, het geneeskundig getuigschrift en de uitgavenstaat kan je downloaden op www.ksa.be/verzekering** (qr-code bovenaan de pagina).

BURGELIJKE AANSPRAKELIJKHEID (BA) = SCHADE AAN DERDEN

Zowel stoffelijke schade (bv. bal door raam van het kamphuis) als lichamelijke schade (bv. iemand aanrijden met je fiets) zijn verzekerd. Ongevallen moeten **per ongeluk** zijn (per toeval gebeuren) en tijdens de activiteit zelf plaatsvinden. Er zal worden afgetoetst of het goede huisvaderprincipe is nageleefd.

- Bij **stoffelijke schade** moet je het 'aangifte BA'-formulier invullen (te downloaden via de qr-code bovenaan de pagina). Neem zeker foto's van de stoffelijke schade!
- Bij **lichamelijke schade** aan derden vul je een gewone ongevalsangifte in. Doe zo snel mogelijk aangifte van zo'n ongevallen.

De BA geldt niet voor **materiaal in het eigen lokaal** (bv. Een kapotte ruit in het eiden lokaal is niet verzekerd! Een kapotte ruit bij de burens of in het kamphuis waar je logeert wél!).

BRAND- EN STORMSCHADE

Lokalen die je gebruikt op kamp zijn verzekerd, kampeertenten zijn verzekerd tot een maximum waarde van €2.700. Let wel, er is een hoge vrijstelling van €1.250 voor lokalen en €250 voor tenten. Bij stormschade aan tenten moet je een officiële vaststelling hebben van de brandweer. Zorg zeker ook voor voldoende foto's! Voor tenten van ULDK moet je zo snel mogelijk contact opnemen met de uitleendienst kampeermateriaal.

02/251 69 43

kampeermateriaal@vlaanderen.be

EXTRA VERZEKERING AFSLUITEN VOOR KAMP?

LEDEN- EN BRANDPOLIS OP KAMP

De gewone ledenpolis en brandpolis, die jullie standaard elk jaar afsluiten, blijven ook geldig tijdens het kamp. Je hoeft daar niets speciaal voor te doen. Leden die in Digit zijn ingeschreven, zijn dus ook verzekerd tijdens het kamp, je moet die dus niet opnieuw inschrijven of een andere status geven!
Super handig en geen werk dus!

- Zijn er leden die enkel mee gaan op kamp of kookouders die je de rest van het jaar niet hoeft te verzekeren? Dan kan je deze verzekeren via een **één-dag-polis** of in **Digit** met de status "**Kampinschrijving**". Je rekent best zelf even uit wat het voordeligst is voor jullie.
- Een kampinschrijving in Digit geldt voor de hele maand juli en augustus. Met deze verzekering is een kookploeg bijvoorbeeld ook verzekerd **tijdens de voorbereidingen** van het kamp (menu samenstellen, inkopen voor het kamp,...) en voor de **nazorg van het kamp** (opruim, leeggoed wegbrengen,...).

WAT MET AL DAT RONDRIJDEN EN DIE KAMPAUTO?

Je kan voor de stoffelijke schade aan je eigen wagen, bij een ongeval waar je zelf als chauffeur in fout bent, via KSA een tijdelijke aanvullende omniumverzekering afsluiten. Die verzekering komt dan in tweede instantie tussenbeide na de eigen autoverzekering. Er gelden echter nog wel een aantal vrijstellingen. Voor meer informatie of om het aanvraagformulier te downloaden kan je surfen naar www.ksa.be/verzekering.

Vindt er een auto-ongeval plaats als bv. een papa (niet ingeschreven) leden naar het kamp brengt of een leider/ kookouder (wel ingeschreven) naar de winkel rijdt voor inkopen?

- Als de chauffeur in fout is, dan is het altijd de eigen autoverzekering die tussenbeide moet komen voor de lichamelijke schade aan medepassagiers en lichamelijke materiële schade aan de tegenpartij. Ben je als chauffeur zelf (lichamelijk) gewond bij een auto-ongeval, dan komt onze KSA-verzekering tussenbeide als je ingeschreven bent in Digit of verzekerd bent via een één-dag-polis.
- Als de tegenpartij in fout is, zal diens verzekering tussenbeide moeten komen.

WAT MET AL DAT DUUR MATERIAAL? BETER ALLE RISICO'S VERZEKEREN!

Elektronische apparatuur (digitale foto toestellen, laptops, gsm's,...) zijn niet standaard verzekerd. Daarvoor kan je wel een extra verzekering alle risico's afsluiten. Neem je een generator mee op kamp? Dan kan je deze verzekeren via een **alle risico's machines**. Het **aanvraagformulier** voor deze verzekering kan je downloaden op www.ksa.be/verzekering.

VRAGEN?

- verzekering@ksa.be
- 02/ 201 15 10
- www.ksa.be/verzekeringen

KSA STEUNFONDS!

KSA heeft een steunfonds waar je als leiding voor je leden en leiding een aanvraag kan indienen voor het lidgeld, weekends, kampen, één extra activiteit (bv. een daguitstap), KSA-vormingscursussen (animator-, hoofdanimator- of instructeurscursus) en KSA-initiatieven (bv. provinciale speldag). Voor weekends en kampen wordt een bedrag van €7/nacht terugbetaald.

Hoe doe je een aanvraag voor het steunfonds?

HET SOLIDARITEITSPRINCIPE

Het solidariteitsprincipe is een principe waarbij je als KSA-groep **verschillende tarieven** aanbiedt voor het lidgeld, kamp- of weekendinschrijving. Ouders die financieel meer ruimte hebben, kunnen vrijblijvend extra geld betalen voor de inschrijvingen. Zo kunnen ouders die in een financieel kwetsbare situatie zitten, minder betalen.

Hoe werkt dat solidariteitsprincipe juist?

Op zoek naar nog meer tips ivm omgaan met financiële drempels?

BETREK EEN JONGE NIEUWKOMER OP KAMP!

KSA wil een plek zijn voor iedereen, want ieder kind dat wil spelen, experimenteren en ontwikkelen heeft recht op een veilige plek om dat te kunnen doen. Het is belangrijk dat elk kind kind kan zijn en zich vrij genoeg voelt om te kunnen spelen. Ook jonge nieuwkomers hebben behoefte om te ontspannen en plezier te maken. Door te spelen kunnen jonge nieuwkomers even hun zorgen opzijzetten en gewoon weer even jong zijn. KSA kan ervoor zorgen dat ze met meer andere jongeren in aanraking komen en vriendschappen kunnen sluiten met kinderen van hier. Een netwerk opbouwen en contacten onderhouden is voor iedereen belangrijk. En misschien wel een beetje extra voor jonge nieuwkomers...

Bij KSA werkten we in samenwerking met Tumult VZW een flowchart van A tot Z uit hoe je een jonge nieuwkomer optimaal kan betrekken op kamp. Er horen bij de flowchart ook fiches met bijkomende informatie en aandachtspunten om rekening mee te houden.

Download via volgende QR code de flowchart en bijhorende fiches.

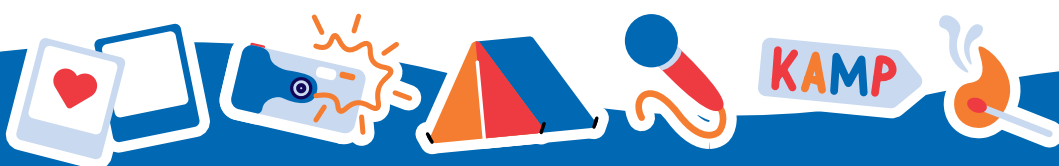

COMMUNICATIE VOOR IEDEREEN!

Zorg dat je communicatie laagdrempelig en visueel wordt meegedeeld. Gebruik pictogrammen in jullie kampboekje zodat de informatie voor iedereen duidelijk is. Een pictogram is een visueel symbool en visuele symbolen zijn concreter dan gesproken taal.

Bekijk enkele voorbeelden hoe je pictogrammen in jullie informatieboekje kan verwerken via volgende QR code.

Bekijk enkele voorbeelden hoe je pictogrammen in jullie informatieboekje kan verwerken via volgende QR code.

DE KAMPCHECKLIST!

Alles wat je nodig hebt en moet weten voor je vertrekt

KAMP

DIGIT & JE KOEPEL

■ WE HEBBEN ALLE DEELNEMERS INGESCHREVEN OP DIGIT

Ook kookouders, hulpleiding en extra deelnemers!

Niet ingeschreven = niet verzekerd.
Check de fiche rond verzekeringen voor meer info.

■ WE KENNEN DE GEGEVENS VAN DE KOEPEL

BIJ NOOD

KSA is bij dringende gevallen altijd bereikbaar via **het noodnummer:**

☎ **0495 16 47 46**

KSA Nationaal:

☎ 02 201 15 10
✉ info@ksa.be

KSA Noordzeegouw

☎ 056 40 48 12
✉ info@ksanoordzeegouw.be

KSA Antwerpen-Brabant

☎ 03 235 83 34/
01 622 31 58
✉ antbra@ksa.be

KSA Oost-Vlaanderen

☎ 09 223 02 56
✉ ovl@ksa.be

KSA Limburg

☎ 011 21 18 39
✉ lim@ksa.be

KSA West-Vlaanderen

☎ 056 40 48 10
✉ ksawest@ksa.be

MATERIAAL

■ WE HEBBEN VOLDOENDE TENTEN EN WETEN HOE DIE OP TE ZETTEN

Als je geen of niet genoeg tenten kreeg van het UDLK, zijn er nog andere opties. Op onze website vind je daar meer info over. Heb je eigen tenten? Controleer zeker of die nog in orde zijn. Weet (bijna) iedereen hoe je een tent juist opzet? Hierdoor vermijd je dat materiaal onnodig stuk gaat.

■ WE HEBBEN EEN EHBO-KOFFER DIE REEDS GEUPDATET IS

Je plaatselijke apotheker kan hierbij helpen. Je kan ook koffers ontlend bij sommige kantoren van het ziekenfonds en gemeentes. Ook bij Jeugd Rode Kruis kan je een eerste-hulpzak kopen.

■ WE HEBBEN ELK LID GEINFORMEERD OVER WAT ZE ZEKER MOETEN MEENEMEN INCLUSIEF GOED HUMEUR!

VERVOER

■ WE HEBBEN VERVOER VOOR AL HET MATERIAAL

Maak op voorhand een lijstje van alles dat met groot vervoer mee moet, zoals tenten, sjorbalken en kookmateriaal. De verschillende opties om groter vervoer te regelen vind je op onze website.

■ WE HEBBEN VERVOER VOOR DE DEELNEMERS

Bekijk en bereken de verschillende opties op onze website.

AFSPRAKEN MAKEN MET JE GROEP

■ WE HEBBEN AFSPRAKEN ROND HET BEPERKEN VAN (NACHT)LAWAAI

Tussen zonsondergang en -opgang is alle lawaai dat omwonenden kan verstoren strafbaar. Hinder van elektronisch versterkt geluid is ook overdag strafbaar. Vraag daarom aan je gemeente toestemming voor geplande luide activiteiten, zeker als ze na 22u plaatsvinden. Elektronisch versterkte muziek raakt echter altijd een gevoelige snaar. Kies daarom steeds voor momenten waar het een bewuste meerwaarde biedt.

■ WE KENNEN DE SORTEEREGELS EN HEBBEN AFSPRAKEN OM AFVAL TE BEPERKEN

De regels verschillen per regio. Vraag het daarom aan de uitbater of gemeente en zorg dat iedereen deze respecteert. Andere vuistregels zijn om de activiteiten & decor zo afvalarm mogelijk te maken en om geen afval achter te laten.

■ WE KENNEN DE SORTEEREGELS EN HEBBEN AFSPRAKEN OM AFVAL TE BEPERKEN

Naast een algemeen beleid doorheen het jaar, kan je ook afspraken maken op het kamp. Zorg dat alle leiding, koks en bezoekers deze kennen. Op de website kan je alvast inspiratie vinden.

COMMUNICATIE MET ALLE BETROKKEN PARTIJEN

■ WE WETEN HOE WE AAN CRISISCOMMUNICATIE MOETEN DOEN EN MET WIE

Bekijk zeker de fiche rond crisiscommunicatie voor meer informatie.

■ ALLE OUDERS ZIJN VOLLEDIG OP DE HOOGTE VAN DE PRAKTISCHE ZAKEN ROND HET KAMP

■ WE HEBBEN ONS KAMP GEMELD BIJ DE GEMEENTE (WALLONIE)

Als je op kamp gaat in België, moet je ten laatste de dag dat jouw kamp begint deze melden. Opgelet, sommige Waalse gemeentes hebben een aparte regelgeving & deadline. Bij kampen in Vlaanderen melden de uitbaters zelf hun kampen aan de gemeente.

■ WE HEBBEN DE CONTACTGEGEVENS VAN DE GEMEENTE EN DE UITBATER, EN WE HEBBEN HIER GOEDE AFSPRAKEN MEE GEMAAKT

Het **Kampcharter** bundelt enkele goede afspraken en geeft tips rond communicatie om het goed samenleven op kamp te bevorderen. De website bundelt bovendien een heleboel kennis over de regels om een kamp te organiseren.

REGELGEVING & AANVRAGEN

■ WE HEBBEN TOESTEMMING VOOR HET KAMPVUUR

Je hebt altijd toestemming nodig van de eigenaar & gemeente om een kampvuur te maken. Dit staat vaak op je contract vermeld. Zo niet, kan je het vragen aan de kampeigenaar of gemeente.

■ WE WETEN WAAR WE IN HET BOS MOGEN SPELEN

Elk openbaar bos is toegankelijk voor voetgangers, maar enkel op de boswegen. In Vlaanderen mag je spelen in de officiële speelzones en in de vrij toegankelijke zones. Vraag aan de kampuitbater waar die zones rond je kampplaats zijn. Als je wil spelen buiten die zones, heb je toestemming nodig van de eigenaar van het bos en moet je een machtiging aanvragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos, en dat minimum 35 dagen op voorhand.

In Wallonië en de Oostkantons moet je voor 1 mei een aanvraag ingediend hebben bij de chef van het 'cantonnement' waar je op kamp gaat.

■ WE WETEN WAAR WE MOGEN SPROKKELLEN

Ook sprokkelen in Vlaanderen kan enkel met toestemming van de eigenaar en met een machtiging van het Agentschap Natuur en Bos, tenzij dit geregeld is in een Toegankelijkheidsregeling (TR) of Beheerplan. Ook hier geldt de regel om het minstens 35 dagen op voorhand aan te vragen. Pols daarom bij de eigenaar of boswachter waar je wel kan sprokkelen.

In Wallonië neem je dat mee op in je bosaanvraag voor 1 mei.

In Wallonië en de Oostkantons moet je voor 1 mei een aanvraag ingediend hebben bij de chef van het 'cantonnement' waar je op kamp gaat.

■ WE WETEN WAAR WE MOGEN ZWEMMEN

Bekijk de overzichtskaart van de erkende zwemwateren in Vlaanderen & Wallonië via de KSA-site. Je vindt er ook tips over kajakken en vlottentochten.

VEILIGHEID

■ WE WETEN HOE WE AAN VEILIG DRINKWATER GERAKEN

Was kannen, bidons, darmen,... grondig voor je vertrekt & tijdens het kamp. Vraag een attest van drinkbaarheid op bij de kampuitbater en gebruik zoveel mogelijk leidingwater. Heb je een klacht? Bel gratis het meldpunt van het Federaal Voedselagentschap 0800-13 550.

■ WE BEWAKEN DE REGELS ROND VOEDSELVEILIGHEID

Geef opdracht aan de kookploeg om de tips rond het bewaren en bereiden van eten goed door te nemen en toe te passen. Moedig handen wassen mét zeep bij alle deelnemers zo veel mogelijk aan.

■ WE ZIJN VOORBEREID OP EXTREME WEERSOMSTANDIGHEDEN

Bekijk de online fiche rond natuurlijk gevaar om voorbereid te zijn op een hittegolven, onweer of stormen.

■ WE HEBBEN OOG VOOR GEVAARLIJKE FAUNA & FLORA

Kijk uit naar teken, eikenprocessierupsen en reuzenberenklauw bij het spelen in de natuur. Voorkomen is beter dan genezen! Meer info en tips vind je ook op de fiche natuurlijk gevaar.

■ WE KENNEN DE VERKEERSREGELS VOOR GROEPEN WANNEER WE OP TOCHT GAAN

De verkeersregels voor groepen vragen soms extra aandacht. Neem ze zeker nog eens door en zorg voor het nodige materiaal. Ruiltochten zijn bovendien vaak verboden.

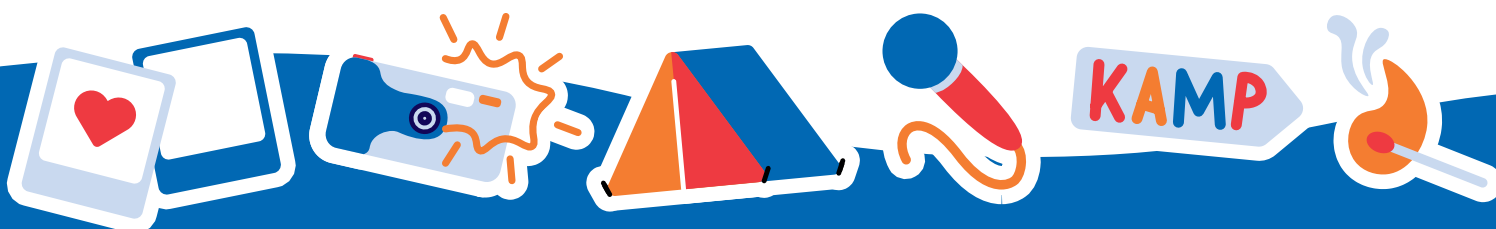

TEN SLOTTE...

■ WE HEBBEN DE KAMPMAP AANGEVULD MET ONZE EIGEN DOCUMENTEN

Een week voor het kamp kan je alle documenten bundelen:

- Draaiboek
- Deelnemerslijsten: leden, leiding, koks,...
- Contract van kampplaats
- Contracten & bestelbonnen van leveranciers
- Aanvragen en attesten voor kampvuur, geluid, bosspel,...
- Materiaallijsten
- Nuttige adressen en telefoonnummers
- Documenten voor kampvervoer, toezeggingsformulier ULDK,...
- Kampbegroting

DOE MEE AAN DE KSAWARDS!

EN WIN LEUKE PRIJZEN

Elke plaatselijke KSA-groep kan deelnemen.
REGISTREER JE HIER!

Na de kampzomer reiken we vanuit KSA vijf KSAwards uit in verschillende categorieën. Wint jouw KSA één van de **cadeaubonnen**? Dat kan alleen als je deelneemt aan de wedstrijd!

De **vijf** categorieën zijn:

- 1. Sjorren met leden
- 2. Decor met sjorringen
- 3. Functioneel sjorren
- 4. Duurzaamheid
(met focus op het thema "eten")
- 5. Inkleiding en verhalend kader

SJORREN

Zijn jullie echte sjortalenten? Dan is deze award iets voor jullie! Er zijn drie (!) verschillende categorieën:

- Sjorren met leden
- Decor met sjorringen
- Functioneel sjorren

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is een enorm belangrijk en actueel thema. Omdat het een groot thema is belichten we jaarlijks één thema: dit jaar is dat het thema "eten". We willen KSA-groepen stimuleren om na te denken over wat ze eten en of dit duurzaam is. Doen jullie een veggiedag, kopen jullie lokaal, verwerken jullie alle restjes? Dan zijn jullie duurzaam bezig!

Bekijk zeker de site voor tips rond duurzaam eten:

VERHALEND KADER

Een kamp is altijd leuk, maar een goed ingekleed kamp is fantastisch! Sleur je leden mee in een verhaal waar simpele opdrachten of spelen zoveel meer worden. Overtuigen jullie ons van jullie originele kampthema, jullie knotsgekke inkleiding of jullie spannende verhaal? Dan wordt jouw groep misschien wel de winnaar van deze award! Weet ook dat creativiteit het belangrijkste is voor deze award, belangrijker dan de grootsheid van een decor.

Elke inzending zal vakkundig geïnspecteerd worden door een meerkoppige jury. Zij nomineren per werkring een plaatselijke KSA-groep in elke categorie. Deze genomineerden nemen het tegen elkaar op in de finale.

Meer informatie nodig?

K-AMPZENDING

2024

K-AMPZENDING ZOMER 2024

INLEIDING

Beste K-trekker,
Proost en voorganger,
Beste leiding,

Een zomer vol avontuur, dat staat er ons te wachten. Een zomer vol spel, uitdagingen en goesting. Een spel met berekend risico, in het bos of op het dorpsplein. Slapen in een tent of toch in een heem. Lachende gezichten met hier en daar een spannend moment, buikjes die worden volgegeten, en de soms korte nachtjes vol vuur en gezelligheid.

Deze K-bundel is opgebouwd uit allerlei K-momenten die je naar je hand kan zetten. Veel plezier en geniet van de zomer!

Werkgroep K
Jos, *Proost KSA West*
Bart, *Proost KSA NZG*
Jolien, *K-medewerker*

BEZINNING

KAMPVIERING

Voorbereiding

- Moet er iets vooraf gebeuren? Dingen klaarzetten? Vorig jaar werd er gewerkt rond eten rond een tafel, waarbij er picknick-gewijs van alles werd klaargezet.
- Wordt er iets gegeven bij het binnenkomen? Of ligt er iets klaar op de stoelen van de kerk? (Uitleg, liedjes, ...)
- Wil je de viering interactief houden? Maak dan gebruik van doe-momenten! Daarvoor heb je pen, papier en post-its nodig.
- Zorg voor verkleedkleden voor vissers. Vul aan met vismateriaal en een plonsbadje met een bodempje water. Plaats wat (nep)vissen of bloemen in het water.
- Extra: De voorleesstukjes voor lid en leiding mogen naar eigen belang worden verdeeld. Het kan door één lid en leiding worden voorgelezen maar ook steeds door verschillende leden en leiding.

Kruisfeken

Voorganger/groepsleiding/proost:

Goedemiddag. Jullie zijn op kamp/vertrekken op kamp. De beste tijd van het jaar! We zijn hier allemaal samen om even stil te vallen. We staan even stil bij iemand die altijd bij ons is. Iemand die heel klein en eenvoudig onder ons aanwezig is. Hem die we noemen 'ik zal er zijn voor jou'. Hij die is 'de Vader, de Zoon en de Heilige Geest'. Amen.

De Dauwtocht

Inleiding

Het is 4u30 in de ochtend. Plots worden knapen, Thomas, Sam en Robin wakker gemaakt door het gefluit van hun leiding Sarah. Ze wrijven de slaap nog uit hun ogen terwijl ze staan te springen van de adrenaline.

Thomas

(Enthousiaste spring in het veld, de rugzak al op de rug, sokken hoog opgetrokken in stap schoenen die al geknoopt zijn)

'Amai, eindelijk de dauwtocht, hebben jullie er ook al zo'n zin in?'

Sam

(Heel hard in de ogen wrijvend, uittrekkend, nog op zoek naar de niet ingepakte rugzak)

'Thomas, amai ik weet dat jij 's ochtends altijd direct wakker bent maar 'how seg' niet zo luid, weet jij hoe vroeg het is?'

Robin

(Haastig heel wat materiaal, zowel nuttig als niet nuttig, in zijn rugzak proppend)

'Weten jullie nog wat we moesten meenemen? Het is mijn eerste dauwtocht en ik weet het niet meer.'

Sarah

'Allé, doe eens verder, we moeten vertrekken, de zon komt bijna op! Robin is die rugzak niet gemaakt? We hebben die gisteren toch al gemaakt? En Sam doe je veters eens vast, straks val je erover!'

Sam

'Thomas en Robin, wat stoppen jullie in jullie rugzak?'

Thomas

'Ah ja, alles wat Sarah gisteren al zei: drinkbus met water, een dikke trui, een regenjas, boterhammendoos, ... maar steek er gewoon alles in wat op je bed ligt, dan heb je zeker alles mee.'

Sam begint allerlei dingen in te pakken, ook zijn knuffel, dagboek, badeendje, verkleedkleden, ... worden in de rugzak gestoken. Alles wat er niet in geraakt probeert Sam in de rugzak van Robin te steken die rustig de veters verder strikt.

Robin

'Thomas, Sam, waarom gingen we nu ook alweer op pad? Is het nog ver? Ik weet niet zo goed of ik zo'n dauwtrip nog wel zo leuk vind...'

Alliedrie de Knapen beginnen met de trip en de ene zal dit met meer moed te doen dan de andere. Thomas neemt de kop, Sam en Robin volgen hem. Ze beginnen met volle moed.

Terwijl Thomas het voortouw neemt, struikelt Sam over zijn slippers (want die was zijn stap schoenen vergeten) terwijl Robin met een veel te zware rugzak afziet.

Sam

'Sarah, is het nog ver? Mijn rugzak weegt wel echt te zwaar.'

'zien jullie ook zo weinig? Ik doe hier heel hard mijn best maar ik zie volgens mij geen steek voor mijn ogen' (Robin knijpt de ogen half dicht en schudt met een hand voor de ogen.)

Sam struikelt uiteindelijk over een uitstekende boomstronk omdat het zo donker is en valt op de grond. De Knapen rapen hun groepsgeenoot op en zoeken samen naar de rest van hun pad en Thomas tovert een zaklamp tevoorschijn.

Robin

'Kunnen we het niet lichter maken? Ik weet dat donker hoort bij een dauwtrip, maar het is echt wel heel donker...'

Zowel Robin, Sam en Thomas beginnen in hun rugzakken te rommelen, dingen eruit te halen en te onderzoeken of ze kunnen helpen bij het lichter maken van de weg.

Uiteindelijk vindt Thomas een zaklamp en schijnt die de weg.

Robin, Sam en Thomas

'Wooooooooooooow!'

Ook wij zoeken de weg! Bidden om vergeving

Voorganger/groepsleiding/proost:

Ook wij zijn onderweg, soms een beetje alleen, soms samen. Wanneer het allemaal donker is, allemaal een beetje tegenzit zoeken we samen naar het licht. Soms zijn wij voor iemands anders licht een obstakel. Daarvoor zeggen we sorry.

Lid

Als we boos zijn op elkaar, kwaad spreken of doen tegen elkaar, nemen we het licht voor elkaar weg. Zo werken we even niet mee aan een goede KSA-wereld. Voor die momenten zeggen we sorry.

Lid

Wanneer we niet iedereen laten zijn wie ze zijn of laten meespelen, nemen we het licht in iemands ogen weg. Dan werken we even niet mee aan een goede KSA-wereld. Voor die momenten zeggen we sorry.

Leiding

Samen werken we aan een KSA-wereld. Een plaats waar iedereen in het licht staat. Waar iedereen gezien wordt voor wie die echt is. Waar er plaats is voor vallen en opstaan, soms een foutje maken en daar niet voor worden afgestraft.

Leiding

Een plaats waar je welkom bent, graag gezien wordt en echt gezien wordt. Aan zo'n plaats werken wij allemaal samen. Op die plaats is er veel licht en liefde. En zo kan die liefde en dat licht KSA'ers die het moeilijk hebben, wanneer het donker is in hun hoofd, terug in het licht worden geholpen. Voor de momenten wanneer we het moeilijk vinden om die KSA-liefde te geven zeggen we sorry.

Handen gevraagd

Voorganger/groepsleiding/proost

Helemaal alleen kunnen we geen KSA-groep zijn. Wij hebben elkaar, met elk zijn talenten, nodig om de beste KSA-groep te zijn. We kunnen wel samenwerken, de handen in elkaar slaan om zo de droom van God waar te maken. Samen kunnen we veel meer! Handen gevraagd, samen staan we sterker! We zingen het uit.

Een wonderlijk licht

Voorganger/groepsleiding/proost

Oude verhalen worden al honderden jaren doorverteld, zo ook de verhalen van Jezus. Omdat de verhalen zo oud zijn vraagt het een extraatje om te achterhalen wat ze willen vertellen met het verhaal.

Het verhaal waar we vandaag over gaan horen is het verhaal van een wonderlijk licht.

Lid

“Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout geen kracht meer heeft, waarmee moet je het dan zouten? Het dient alleen nog maar om weggegooid te worden en door de mensen vertrapt. Jullie zijn het licht van de wereld. Een stad kan niet verborgen blijven als ze boven op een berg ligt. Je steekt een kaars niet aan om haar onder een emmer te zetten, maar je zet haar op een emmer, en dan schijnt ze voor iedereen in huis.

God zei “Ik verstopt mijn licht en kracht op een plek waar bijna niemand zal zoeken. Ik zal mijn licht diep in de mensen zelf verstoppen.” die nacht bezocht God alle slapende en dromende mensen overal ter wereld.”

Laat zo je licht schijnen voor de mensen, zodat ze je goede werken zien en je Vader in de hemel te prijzen.” (Mattheus 5: 13-15)

Leiding

Als Jezus tegen zijn volgelingen zegt: ‘Jullie zijn het licht van de wereld’, dan bedoelt Hij niet dat zij een brandende kaars of lamp zijn. Jezus gebruikt ‘licht’ als een beeld om duidelijk te maken dat zijn volgelingen door hun voorbeeld moeten tonen hoe anderen op de wereld kunnen leven zoals god droomt. Wat wil dat licht nu specifiek zeggen? Nog niet zo gemakkelijk uit te pluizen. Er is nog een verhaal waar er meer uitleg in te vinden is.

Lid

(Dit verhaal kan ook in toneelvorm gegoten worden)

Een oude koning met drie zonen voelden op een dag dat hij niet meer lang te leven had. Hij riep de drie bij zich en kondigen aan dat slecht één van hem als koning zou opvolgen. In tegenstellen tot wat de oudste zoon hoopte had, kregen ze alle drie een opdracht. De zoon die de opdracht het beste uitvoerde, zou de nieuwe koning worden. De koning zette zich recht en gaf de zonen de volgende opdracht: “Breng mij het mooiste licht dat je kunt vinden in mijn rijk.” Bij het vertrek kregen de zonden aan de poort nog ieder een geldbeurs met daarin een klein fortuin. Elk vertrok in de overtuiging dat hij de opdracht het beste zou uitvoeren. De eerste zoon kwam na een lange reis bij een uitvinder die elektriciteit had uitgevonden. Hij kocht een elektrische gloeilamp en bracht die naar zijn vader. De koning vond de lamp prachtige en was er blij mee. De tweede zoon zwierf lang rond. Na enkele weken beklom hij een hoge berg. De berg was zo hoog dat, als je er bovenop stond, je zonnestralen kon vangen. De tweede zoon kocht met zijn fortuin mooie zonnestralen. Hij stak ze in een doos. Wanneer zijn vader het deksel van de doos optilde, vulde de troonzaal en heel het paleis zich met licht. De derde zoon was een stuk jonger dan zijn twee broers. 's Morgens voor dag en dauw sloop de derde zoon dan stilletjes de hut uit om de mensen niet wakker te maken. Op de terugweg ontmoette hij enkele jagers die in de bergen op gazellen joegen. De mannen zaten rond een klein vuur dat gemaakt was van het beetje hout dat ze hadden kunnen sprokkelen. Het vuur schitterde zo fel dat de derde zoon een gloeiend stuk houtskool wou meenemen. De mannen hadden al zo weinig hout. Dus deed hij het maar niet. Een beetje verder zag hij een gloeiworm. Wat een mooi lichtje, dacht hij. Eindelijk iets dat ik voor mijn vader kan meenemen. Hij bukte zich om de glimworm te grijpen, maar bedacht meteen dat die glimworm dat niet leuk zou vinden. Hij begaf zich dan maar terug naar het paleis. Daar aangekomen vertelde de derde zoon zijn belevenissen aan zijn vader. Het gezicht van de oude koning straalde van vreugde bij het horen van de keuzes van zijn zoon. ‘Jongen’ zei de koning. “Jij krijgt mijn troon. Jij gaf me het mooiste licht. Je houdt van mensen en dieren. Jij bent de beste opvolger. Een betere koning kan ik mijn volk niet toewensen.

(Een wonderlijk licht – uit Vlieg Icarus, Vlieg)

Doe-moment: Waar is dat wonderlijk licht aanwezig?

Leiding

Een bijzondere taak

Jezus zei tegen zijn leerlingen: 'Jullie zijn het licht in deze wereld. Een stad op een berg is voor iedereen zichtbaar. Niemand zet een brandende lamp onder een emmer. Je zet een lamp juist hoog. Dan schijnt het licht voor alle mensen in huis. Zo moeten ook jullie een licht zijn en schijnen voor alle mensen. Dan zie je goed de dingen die jullie doen en dan zullen jullie werken aan de droom van God.'

Lid

God zei "Ik verstopt mijn licht en kracht op een plek waar bijna niemand zal zoeken. Ik zal mijn licht diep in de mensen zelf verstoppen." die nacht bezocht God alle slapende en dromende mensen overal ter wereld.

Leiding

Net zoals de derde zoon in het verhaal van 'het wonderlijk licht' zijn ook wij op zoek naar liefde, naar licht. En worden we aangespoord om het licht of je liefde te laten schijnen en niet te verstoppen.

Maar hoe doen we dat eigenlijk? Hoe kunnen wij nu een licht zijn? Hoe zorgen we ervoor dat de kaars op de tafel komt te staan, hoe zorgen we ervoor dat we die liefde laten schijnen.

OPTIE 1: TEKEN OP EEN GROOT DOEK OF EEN GROOT KARTON EEN ZAKLAMP/BUREAULAMP.

Laat de deelnemers hun antwoord op de vraag: "Waar zie je Gods liefde aanwezig? Waar zie jij dat andere hun licht schijnen op een KSA'er? Wanneer voel jij je gezien?" noteren op gele papieren en deze in de lichtbundel van de lamp plakken.

OPTIE 2: MAAK MET EEN ZEIL EEN VOORTENT MET TOUWEN DIE IN DE GROND WORDEN BEVESTIGD.

Schrijf antwoorden op de vraag: 'Waar zie je Gods liefde aanwezig? Waar zie jij dat andere hun licht schijnen op een KSA'er? Wanneer voel jij je gezien?' op gekleurde papieren die aan het tentzeil worden bevestigd.

Onze Vader

Lid

Jezus roept ons op om elkaar lief te hebben, onze naasten lief te hebben. Geen gemakkelijke opdracht. Er is altijd iemand die je helpt bij die opdracht, iemand die wij 'onze Vader' mogen noemen. Om hem om hulp te vragen, bidden we samen het gebed dat ons kracht kan geven.

Samen

Onze Vader, die in de hemel zijt, Uw naam worde geheiligd, uw rijk kome, uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren, en breng ons niet in beproeving maar verlos ons van het kwade. Want van u is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

Vredeswens

Lid

God kan ons helpen om onze ogen en ons hart open te zetten wanneer we ons licht en zo ook uw liefde worden. Als je elkaar echt ontmoet zonder vooroordelen en met vertrouwen, geef je licht. Wanneer we samen werken aan een KSA-wereld waar iedereen zich thuis voelt, werken we aan een plaats die we allemaal nodig hebben om te leven. Hij laat ons nooit alleen.

Voorganger/groepsleiding/proost

Moge Jezus ons allemaal de kracht geven om zo'n grote mensen te worden. Moge zijn vrede met ieder van jullie zijn en laten we die grootheid, die vrede en vriendschap brengen in KSA en overal waar we komen. Wens elkaar de vrede met een stevige handdruk of een warme knuffel.

KSA –gebed

Voorganger/groepsleiding/proost

Laten we nu tot slot samen het KSA-gebed bidden. Een gebed dat ons helpt groeien uit onszelf. Een gebed dat ons uitdaagt om van onze KSA-groep er eentje te maken waardoor de storm in mensen hun leven weer stiller wordt.

Samen

Om de vriendschap ondereen danken wij U, Heer.

Om uw vriendschap bidden wij U, Heer.

Geef zon in ieders hart als wij zingen en spelen, trekken en keren, plannen en kamperen.

Vergeef ons, en hou ver van ons de ruzies en de vetes, het weren van wie minder lijkt, het trappen op elkaars geluk.

Hou in ons wakker het geloof en het goede vertrouwen en

wijs ons de wegen en de tekens om dit met elkaar te delen.

Help ons zo te leven dat ook Gij, Heer, aan ons in KSA veel vreugde moogt beleven.

Zending en zegen

Robin, Sam en Thomas staan in de dezelfde positie als waar ze bij het begin toneeltje zijn gestopt.

Robin, Sam en Thomas

'Woooooow'

Sam

'kijk eens wat een grote straal licht!'

Thomas

'hier voor ons (wijzend naar de KSA'ers voor hen) zitten allemaal mensen die stralen van het licht.'

Robin

'Het lijken hier allemaal KSA 'ers met een groot en lichtgevend hart. Zij doen duidelijk superhard hun best om met heel veel liefde KSA te maken met elkaar.

Voorganger/groepsleiding/proost

Moge de God van liefde, vrede en vriendschap ons allen zegenen met een groot hart voor mekaar. Moge Hij ons de kracht geven om uit onszelf te groeien zodat we er zijn voor elke mens, in het bijzonder voor zij die het moeilijk hebben. God gaat met ons mee, Hem die we noemen, Vader, Zoon en Heilige Geest. Amen.

KAMPBEZINNINGEN

K-MOMENT 1: JIJ BENT VOOR MIJ EEN STER

DOELGROEP: -9 JAAR

DUUR: 10 MIN

Blij dat jij er bent, complimenten geven aan elkaar.

Verzamel alle leden in een kring. Alle KSA'ers krijgen drie sterren die ze mogen versieren. Na het versieren schrijven of tekenen ze een positieve eigenschap of een boodschap voor andere KSA'ers. Eén ster voor de KSA'er rechts van hen en twee die ze aan een KSA'er naar keuze geven. Hang daarna alle sterren op een zichtbare plaats, bijvoorbeeld in de binnenkant van een tent.

Materiaal:

- Drie sterren per lid
- Kleurpotloden
- Balpennen/stiften

K-MOMENT 2: ALS HET DONKER IS VINDT JE STERREN

DOELGROEP: 6-12 JAAR

DUUR: 30 MIN

Wie helpt jou wanneer je het moeilijk hebt?
Wie vrolijkt je op wanneer je je niet goed voelt?

Lees onderstaande tekst voor aan de deelnemers. Laat hen nadenken over volgende vraag: Wie is voor jou een ster? Wie is er wanneer je het moeilijk hebt? Wie vrolijkt je op als je je verdrietig voelt?

De ster.

“Excuseer, vriend,” vroeg een man in een vrachtwagen, “weet jij waar het Boogplein ligt?” “Ja ja, dat weet ik,” zei de jongen. Maar omdat hij het moeilijk kon uitleggen, zei hij: “Wacht even, mijnheer, ik zal voorop rijden met mijn fiets. Volg maar.” “Hier is het, mijnheer.” “Dankjewel, dat jij mij de weg gewezen hebt.” De bestuurder keek of hij iets kon geven. “Hier,” zei hij, terwijl hij aan zijn voorruit prutste, “Dit is een ster, die met een gummistop aan een ruit kleeft. Als je op dit knopje duwt, geeft ze licht. Zo is het in mijn vrachtwagen een beetje Kerstmis. Maar nu krijg jij ze, want jij was voor mij vanavond een echte ster.” Hij wuifde nog even, maar de jongen zag het niet: hij had een en al aandacht voor zijn mooie ster. ‘s Anderendaags nam de jongen zijn ster mee naar school. De meester vertelde over profeten. “Een profeet is een wegwijzer, een ster voor zijn volk,” zei de meester. Daarna vroeg hij: “Hoe kan iemand een ster zijn voor een ander?” De jongen stak zijn vinger op. “Meester, wanneer je met je fiets voor een auto rijdt om hem de weg te tonen.” Enkele kinderen lachten stiekem. Toen de jongen zijn ster liet zien, zijn verhaal vertelde, en ook nog de ster liet branden, waren ze een en al bewondering. (C. LETERME, Een parel voor elke dag, Uitgeverij Averbode, 2007, p. 349)

Wie is jouw ster?

Doe een groeps gesprek met de KSA'ers.

Vragen:

- Wie is voor jou een ster?
- Wie is er wanneer je het moeilijk hebt?
- Wie vrolijkt je op als je verdrietig bent?

Breek na het gesprek allemaal een breeklichtje en hang het aan hun (veld-)bed. Zo is er ook op soms moeilijke momenten een herinnering aan hun persoonlijke sterren.

Materiaal:

- Breeklichtjes

K-MOMENT 3: DIGITALE CONNECTIE

DOELGROEP: 9-12 JAAR

DUUR: 30 MIN

Connectie zoeken met elkaar, in zowel wat je blij, boos, droevig maakt als in wat kunnen we samen beter doen.

Vorbereiding:

Maak kaarten met daarop een emoji. Bij elke emoji hoort een vraag, te vinden hieronder.

Welke emoji ben jij?

Ga aan de hand van de emotiekaarten een groeps gesprek aan met je leden en leiding.

Je kan ook kiezen om het K-moment op te splitsen in verschillende kleine momentjes en telkens één of twee vragen te beantwoorden.

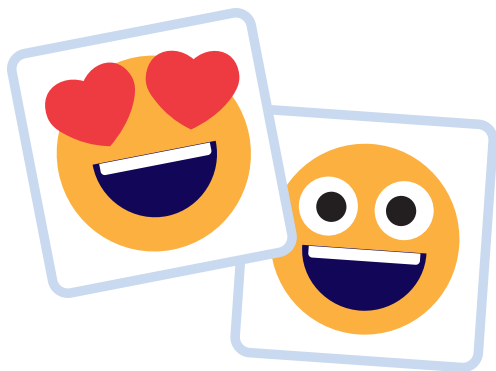
Vragen:

hieronder vinden jullie een aantal voorbeelden, maar deze kan je zeker nog aanvullen

- Waar ben jij blij om?
- Wat maakt jou (heel) verdrietig?
- Wie zie jij zeer graag?
- Waar ben jij heel bang voor?
- Wat is jouw droom voor KSA?
- Waar kijk jij héél erg naar uit?
- Wat maakt je boos?
- Hoe heb je iemand uit 'the shit' geholpen?
- Wanneer was jij een 'engeltje'? En wat deed je dan? Heb jij al eens iemand gepest? En waarom? Was dit OK? NEEN! Wie is Jezus voor jou? Geloof je in hem? Wat vind je super van hem? Wat zou je willen doen zoals hij?
- Hoe verdraagzaam ben jij tegenover anderen?
- Wat deed je wel eens verkeerd? Waar ben je niet fier op?
- Hoe laad jij jouw batterij ideaal op? Aan welke karaktertrekjes zou ik nog moeten sleutelen?

Materiaal:

- Emotievragen op kaartjes

K-MOMENT 4: EEN LAPPENDEKEN VAN PERSOONLIJKHEDEN

DOELGROEP: +12 JAAR
DUUR: 10-20 MIN

Samen zijn we een veel mooier geheel dan allemaal alleen.

Activiteit:

We maken allemaal samen een lappendeken

Vorbereiding:

Knip voor elke deelnemer een lapje stof van 15 op 15 cm uit. (Alternatief: een stuk papier van dezelfde grootte.)

Deel 1:

Iedere KSA'er trekt een naam van een andere KSA'er uit een potje.

Wees allen eensgezind

Wees allen eensgezind, leef met elkaar mee, heb elkaar lief als broeder en zuster, wees barmhartig en wees bereid de minste te zijn. Deze zin zo rechtuit en ook een beetje moeilijk soms komt uit de 1e brief van Petrus. Wat wil dat dan zeggen, wees barmhartig en wees bereid om de minste te zijn? En wat heeft dat dan met KSA te maken?

De soepsteen

Lees het verhaal van de soepsteen voor:

In een dorp waar veel armoede was, liep een vreemdeling. Hij had een lange weg achter de rug en was hongerig, maar begreep dat hij in dit arme dorp niet zomaar om eten kon vragen. Het was koud. Toch was er in de meeste huizen geen vuur in de open haard.

In een huis waar wel vuur brandde, zag hij een paar gezinnen bij elkaar zitten. "Dat doen ze zeker om brandstof te sparen", dacht de vreemdeling. Hij klopte op de deur en vroeg of hij zich ook bij het vuur mocht warmen. De kamer zat al vol, maar iedereen schoof een plaatsje op zodat er voor de vreemdeling ook nog een plaatsje was. De mensen zagen er hongerig uit. Toch werd er geen eten klaargemaakt.

"Ik zou graag soep op het vuur willen koken", zei de vreemdeling, "hebben jullie een grote pan voor me?" Verbaasd keken de mensen hem aan en vroegen: "Waar wil je soep van koken? Je rugzak is bijna leeg, daar kan niet veel in zitten om soep van te koken."

De man haalde een mooie steen uit zijn zak en zei: "Dit is een heel bijzondere steen. Een soepsteen. Als jullie een pan met water op het vuur zetten, kan ik van deze steen soep koken."

De mensen geloofden niet direct wat de man zei, maar ze hadden wel een grote pan en genoeg water, dus konden ze het allicht proberen. De kinderen dachten: "Misschien is die man een tovenaar." Nieuwsgierig zagen ze hoe hij de steen voorzichtig in de pan met water legde, die op het vuur was gezet. En vol verwachting bleven ze naar de pan kijken, waarin het water langzaam warm werd en tenslotte begon te koken.

Toen zei de man: "Nu zou er eigenlijk een beetje zout aan toegevoegd moeten worden." De vrouw, die in het huis woonde, stond op en haalde wat zout uit de kast. "Ik heb ook nog een laurierblaadje", zei ze, "zal ik dat er ook in doen?" "Goed", zei de man, "Een stukje vlees zou de soep nog lekkerder maken." De buurvrouw zei: "Ik heb in de kelder nog wat soepvlees voor het avondeten bewaard. Nu we hier samen soep gaan eten, kan ik het er wel bijdoen." Ze haalde het vlees en nam ook een paar worteltjes uit de tuin mee. "Een ui en een prei zouden er ook goed in smaken", zei de vreemdeling. "Die heb ik nog in mijn tuin", zei de overbuurman. "Ik heb nog een restje bonen en wat selderij", zei een ander.

Iedereen haalde iets waardoor de soep nog lekkerder en voedzamer kon worden. En even later hing er een heerlijke geur in de kamer. De borden en lepels werden alvast klaar gezet. Na een poosje stond de man op, roerde in de soep en proefde. “De soep is klaar”, zei hij en schepte de borden vol.

Allen smulden van die overheerlijke soep. In lange tijd hadden ze niet zo heerlijk gegeten. Ze aten met elkaar de hele pan leeg. Alleen de soepsteen lag er nog in. De vreemdeling stond op en wilde vertrekken. “Uw soepsteen ligt nog in de pan”, riep een kind, “je vergeet je soepsteen.” “Die mogen jullie houden”, zei de man, “daarmee kunnen jullie nog wel duizendmaal soep koken, als je ‘t maar zo doet als we het nu gedaan hebben.” “Dat is een wondersteen”, zeiden de kinderen tegen elkaar.

De vreemdeling lachte toen hij dat hoorde terwijl hij de deur uitging. Buiten het dorp gekomen, zocht hij een mooie ronde steen, stopte hem in zijn rugzak en liep fluitend verder.

Wat heeft die soepsteen nu met ons te maken, we maken toch geen soep?

Net zoals in het verhaal werken wij allemaal samen aan het KSA-verhaal. Iedereen brengt zijn eigenschappen of ‘ingrediënten voor de soep’ mee. Enkel zo worden we steeds beter. schrijf daarom de naam alsook de belangrijkste/ een opvallende kwaliteit van jouw getrokken KSA'er op het lapje stof.

Voorbeeld:

“ze steunt je altijd”, “Ze kan altijd het positieve zien in een situatie”, “Hij zet altijd door”, “Hij is heel verantwoordelijk”. Probeer origineel en oprecht te zijn. Zelfs al kan je misschien niet altijd even goed overweg met de persoon is het altijd mogelijk om een kwaliteit te bedenken.

Niets beter dan een dekentje om onder te liggen.

Iedereen in KSA maakt deel uit van een prachtig lappendeken, iedereen heeft zo zijn of haar eigen sterktes en we vullen elkaar aan en maken een sterk geheel. Dan mag om de beurt een lid naar voren komen om er één lappendeken van te maken (door te naaien, nieten of plakken). Indien gewild kan men het stuk stof of papier versieren op manieren die doen denken aan de kwaliteit.

Materiaal:

- *Lappen stof, één per deelnemer, 15 op 15cm*
- *Naald en draad, nietmachine met nietjes, plakband*
- *Schrijfgerei (alcoholstift)*

K-MOMENT 5: ZACHEUS DE BOOMKLIMMER

DOELGROEP: +16 JAAR

DUUR: 30 MIN

Hoe een ontmoeting of een klein gebaar een grote inpakt hebben?

Vorbereiding:

Verzamel op een stukje droog gras, een laken of een doek verschillende, random gekozen voorwerpen, steeds in aantal meer dan er deelnemers zijn.

Laat op voorhand iedere deelnemer een takje zoeken op het terrein en meebrengen naar het K-moment.

Verhaal van Zacheüs de boomklimmer

Verzamel alle deelnemers. Verwelkom iedereen en begin al met de vraag: 'Hoe ben jij veranderd op dit kamp?'

Neem daarna de deelnemers mee in volgend verhaal:

Jezus kwam in Jericho en trok door de stad. Daar woonde een man die Zacheüs heette. Hij was het hoofd van de tollenaars en hij was rijk. Hij wilde wel eens zien wie Jezus was. Maar het lukte hem niet, want Zacheüs was klein, en er stonden veel mensen om Jezus heen. Daarom rende Zacheüs een stuk vooruit. Hij klom in een boom waar Jezus voorbij zou komen. OP die manier kon hij Jezus toch zien. Toen Jezus langs de boom liep, keek hij omhoog en zei: 'Zacheus, kom snel naar beneden! Want ik kom bij jou logeren.' Zacheüs kwam meteen naar beneden. Hij was blij dat Jezus met hem mee naar huis ging. Maar de mensen klaagden. Ze zeiden: 'Kijk nou, Jezus logeert bij een dief!' Toen zei Zacheüs tegen de Heer: 'Ik beloof dat ik de helft van mijn bezit aan de armen zal geven. En als ik geld van iemand afgepakt heb, dan geef ik hem vier keer zo veel terug.' Toen zei Jezus: 'Zacheüs, jij hoort weer bij het volk van Abraham, jij en jouw gezin zijn vandaag gered. Want ik ben gekomen om mensen te redden die verkeerd. Naar Lucas (19,1-10)

Een voorwerp voor een ontmoeting

Net zoals Zacheüs veranderen ook wij een beetje bij elke ontmoeting. Sommige ontmoetingen zijn heel bepalend in ons leven andere zijn een begin van een heel kleine verandering of net een mooi verhaal. Ook hier op kamp veranderen we steeds opnieuw.

De vraag is dan ook door wie ben jij dit kamp al een beetje veranderd?

- Wie heeft je een kleine wijsheid bijgebracht?
- Wie heeft je iets groot of klein bijgeleerd?
- Wie heeft je een kleine of grote wijsheid bijgebracht?
- Wie heeft je geholpen op een moeilijk moment door je uit een bepaalde situatie te helpen?

In het midden van de cirkel liggen er allemaal voorwerpen. Kies een voorwerp dat je doet denken aan het antwoord op de drie vragen.

Groepsgesprek:

Ga daarna een groepsgesprek aan met de deelnemers en luister naar de verhalen op welke momenten en manieren ieder is veranderd.

Leg na je verhaal jouw takje op de stapel en bouw zo samen aan jullie KSA-toren.

Variatie:

Heb je last van het 'zevende-dag syndroom'? Zijn jullie al zo ver in het kamp dat iedereen moe of een beetje ambetant is? Gaat alles sneller onder je vel zitten?

Vandaag hebben ook die personen heel wat dingen gedaan die je positief hebt opgemerkt of waar je naar op kijkt. Of denk eens verder, ook op dag 1 en 2 wanneer de vermoeidheid nog niet zo hard aanwezig is.

Materiaal:

- Aantal random gekozen voorwerpen, enkele meer dan het aantal deelnemers
- Een doek of laken
- Takjes gezocht door de deelnemers

K-MOMENT 6: PAREL OP JE HEMD

DOELGROEP: +20 JAAR, LEIDING
DUUR: 30 MIN

*Welke dingen zijn belangrijk,
waar gaan we allemaal samen voor?*

Vorbereiding:

Knip onderstaande voorbeelden van parels uit en leg deze op een tafel of in het midden van de groep.

Heb ik dan ook een parel?

Neem de deelnemers mee in volgende ideeën:

Uit bovenstaande zin kan je van alles halen, maar misschien is dit wel het belangrijkste: Als iets zó kostbaar is dat het onbetaalbaar is – dan daalt alles wat we ermee vergelijken.

Maar de parel, hoeven we niet te verstaan als iets buiten onszelf. De parel is juist een deel van ons. In de bijbel is ook te lezen: je bent kostbaar voor de koninkrijken gegeven in ruil voor jou.

We zoeken samen naar de parel

Neem voorstellen van parels, die voor het K-moment zijn uitgeknipt, erbij. Probeer allemaal samen een Lijst te maken van welke 'dingen' er belangrijker zijn dan diegene die eronder staan. Doe dit door te beginnen met 2 kaartjes en zo stelselmatig ééntje bij te voegen en te bepalen wat de volgorde is.

Voorstellen van kaartjes:

- De laatste nieuwe schoenen
- iPhone 15
- Een auto
- Koersfiets
- Een bepaald gerecht
- Een bepaald gerecht gemaakt door de Bomma
- Avondje uit met beste vrienden
- De beste KSA-activiteit
- Een leidingweekend
- Een vakantie met alles erop en eraan
- Een knuffel/ schouderklopje een lid of medeleiding
- Een fiere ouder of beste vriend
- Aanmoedigen van mensen die je graag ziet
- ... (Speel in op de situatie van je eigen groep,
- denk aan etentje met grootouders, etentje met een leiding die overleden is, ...)

Jij bent voor mij een parel

"Waarschijnlijk ligt je grootste parel nog niet op tafel. Omdat die het dierbaarste is misschien ook het moeilijkste te bespreken. Neem een parel, hang die aan je hemd als herinnering dat je extra geniet wanneer jouw parel zich voordoet."

Materiaal

- Parels, voor elke deelnemer ééntje
- Visdraad
- Papier
- Schrijfgerei
- Uitgeknipte voorstellen van parels (zie hierboven)

K-TREKKER

Sturen jullie een kaartje bij een speciale gelegenheid? Gaan jullie op bezoek bij een lid? Organiseren jullie een kampvering? Rapen jullie paaseieren? Zingen jullie voor het eten? Hebben jullie oog voor de zwaksten in de groep? Werken jullie mee aan acties voor het goede doel? Proberen jullie leden waarden mee te geven? Koesteren jullie de vriendschap? Durven jullie met elkaar in discussie te gaan? Vieren jullie samen kerst? Is er tijd voor een bezinnend moment? Nemen jullie vijf minuten tijd om tot rust te komen?

Geweldig, maar zou het niet nog beter zijn als een leider hier de schouders onder zet zodat deze waardevolle momenten verder kunnen groeien?

ER ZIT VAST EEN K-TREKKER IN JULIE GROEP!

JE BENT ...

- begaan met je groep.
- er voor de ander, ongeacht religie, afkomst, geaardheid ...
- op zoek naar dat ietsje meer.
- klaar voor een uitdagende rol.
- geregistreerd in Digit als K-trekker.

JE WORDT ...

- de motor achter jullie waardevolle momenten.
- het brein achter K-initiatieven.
- contactpersoon voor Werkgroep K en de proost van KSA Nationaal.

JE KRIJGT ...

- het K-trekker-mouwschildje.
- K-materiaal (in thema).
- steun van Werkgroep K.
- vleugels om je groep te versterken.
- waardering uit onverwachte hoek.

*Sla je vleugels uit als K-trekker;
Waar wacht je nog op? Registreer je in Digit!
Heb je nog een vraag?
Mail naar K-trekker@ksa.be*

BOB OP KAMP

BOB, oftewel 'Bewust Onbeschonken Begeleiding', is binnen KSA niet zomaar een begrip: het is een gedeelde verantwoordelijkheid. Op kamp is het belangrijk om op elk moment een frisse kijk op de zaak te kunnen behouden en daar maakt een goed BOB-systeem deel van uit. Als leiding deel je namelijk de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat grenzen worden gerespecteerd en dat iedereen veilig en verantwoordelijk plezier kan maken op kamp. Denk daarom samen met je leidingsgroep goed na over hoe je je BOB-systeem wil uitrollen.

Hier alvast enkele tips:

1. Duid het belang van een BOB op kamp aan jouw leidingsgroep.
2. Zit op voorhand samen om afspraken te maken, niet op het kamp zelf.
3. Zorg ervoor dat de afspraken door elke leiding gedragen zijn.
4. Werk met een beurtrolstelsel: probeer zo een evenwicht te vinden zodat niet altijd dezelfde personen BOB zijn.
5. Ga voor minstens twee BOB's per dag.
6. Durf open te communiceren over je BOB-systeem naar ouders toe.

NIEUW:

DE BOB@KSA-PIN!

En het beste van alles? Vanuit KSA lanceren we speciaal voor deze zomer een nieuwe BOB-campagne: visualiseer je BOB's met onze gloednieuwe BOB@KSA-pins! Je vindt er twee terug in deze kampmap. Laat zien dat jouw groep toegewijd is aan veiligheid, verantwoordelijkheid en plezier. Dankzij de BOB@KSA-pin kan je je verantwoordelijkheid (letterlijk) uitdragen binnen je leidingsgroep en ook gemakkelijk doorgeven zoals je met je BOB-systeem hebt afgesproken. Meer zelfs: je kan de pins gebruiken voor alle evenementen van jouw KSA-groepen zodat je zelfs op je plaatselijke eetfeestijn/fuif/... toont aan de buitenwereld dat jullie een BOB-systeem gebruiken en dat aan de hand van een stijlvolle pin die je op elk kledingstuk kan bevestigen.

**WEES BOB@KSA EN MAAK ZO VAN ELKE KSA-ERVARING
EEN ONVERGETELIJKE EN VEILIGE HERINNERING!**

ECO? LOGISCH!

KAMPCHECKLIST

Neem deze checklist door voor jullie op kamp vertrekken. Probeer zoveel mogelijk dingen af te vinken. Het is volkomen normaal dat dit niet altijd volledig mogelijk is, maar alle kleine beetjes helpen.

KAMPVOORBEREIDING

- Er is een **duurzaamheidscoördinator**
- We stellen een **bagagelijst** op met drinkfles, eco-/bio-afbreekbare zeep ...
- We voorzien extra gamellen en **herbruikbaar** servies
- We denken actief na over het drukken van draaiboeken, spel- voorbereidingen ...
- We maken onze aandacht voor duurzaamheid bekend bij leden en ouders

KAMPPLAATS EN OMGEVING

Voor kamp:

- We kiezen voor een kampplaats bereikbaar met het **openbaar vervoer**
- We kiezen een locatie op maat van ons kamp met een kleine impact op de omgeving (vb. duurzaam label).
- We zorgen voor voldoende toiletvoorzieningen om wildplassen tegen te gaan
- We kiezen voor een locatie met zoveel mogelijk faciliteiten, zodat **transport voor logistiek materiaal** beperkt is en sanitaire voorzieningen aangesloten zijn op de riolering
- We kiezen voor een locatie met aandacht voor **duurzame energie**

Tijdens kamp:

- We vermijden geluidshinder en houden rekening met leef omgeving en burens
- We dragen zorg voor plantengroei
- We werken samen met lokale leveranciers om transportimpact te beperken
- We werken een transportplan uit voor materiaal, leiding en leden
- Het kampvervoer kiezen we volgens het STOP-principe en we nemen zo weinig mogelijk auto's mee
- We vermijden **energieverspilling**
- We gaan verstandig om met **brandhout** en hebben slechts één gezamenlijke kampvuurplaats
- We blijven op paden tijdens tochten en laten geen afval achter

Gebruik niet meer hout dan nodig, sprokkel niet altijd op dezelfde plaats, hak geen levende bomen of struiken en gebruik dood hout.

Deuren dicht, verwarming en lichten tijdig uit, verstandig gebruik van elektrische toestellen ...

VERVOER

- We werken samen met **lokale leveranciers** om transportimpact te beperken
- We werken een transportplan uit voor materiaal, leiding en leden
- Het kampvervoer kiezen we volgens het **STOP-principe** en we nemen zo weinig mogelijk auto's mee
- Bij een bezoekdag sensibiliseren we ouders om het STOP-principe te hanteren en communiceren we over de bereikbaarheid/mogelijkheid om te carpoolen

ECO? LOGISCH!

KAMPCHECKLIST

Meer tips nodig? Check de duurzaamheidscheck voor kampkoks via ksa.be/duurzaamheid en neem de fiches mee op in je kampkookboek!

ETEN & DRINKEN

- We hebben aandacht voor het **FBLZ-principe** en werken samen met lokale handelaars
- We gaan voor **verpakkingsvrij** of kopen in **bulk**
- We kiezen voor vegetarisch > kip > varken > rund en zorgen voor een kwalitatief aanbod
- We installeren een **veggiedag**
- We gebruiken herbruikbare bekers of drinkbussen en vermijden servetten en rietjes
- We vermijden voedselverspilling
- We drinken **kraantjeswater**

FBLZ-principe:
Fair-trade, Bio, Lokaal, Zero-waste

WATER

- We vermijden **waterverspilling** (door douchetijd en waterspelletjes beperken ...)
- We gebruiken **eco-producten/biologisch afbreekbare producten** om te wassen en te kuisen
- We vangen water op voor douches of spelletjes
- of gebruiken water uit de beek
- We dumpen geen afvalwater binnen 30 meter van een waterloop

MATERIAAL

- We gebruiken het reduce-reuse-recycle principe
- Als we toch materiaal kopen, kiezen we voor de meest duurzame optie
- We gebruiken gerecycleerd wc-papier
- We gebruiken inkleding-, spel- en logistiek materiaal dat je kan **hergebruiken**
- We gebruiken herbruikbaar **polypropyleen-touw** i.p.v. sisal om te sjorren

REDUCE

REUSE

RECYCLE

AFVAL

sorteerpictogrammen via www.ksa.be/duurzaamheid

- We **sorteren** afval en informeren/sensibiliseren deelnemers
- Er is een duidelijke **afvalzone**
- Er is een rokerszone met asbakken
- We gebruiken geen confetti, snippers, ballonnen,...

NA HET KAMP

- We vullen putten en laten geen afval achter
- We proberen zoveel mogelijk verloren voorwerpen terug te bezorgen
- We verdelen voedseloverschotten
- Bij de kampevaluatie evalueren we ook het duurzaamheidsaspect en noteren we aandachtspunten voor de volgende editie

Meer weten?

Check ksa.be/duurzaamheid en opkamp.be/duurzaam-op-kamp

CHECKLIST

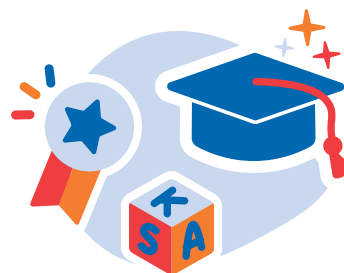
VOOR EEN GOEDE STAGEBEGELEIDING

De stagebegeleiding kan gebeuren door iemand die aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- ▶ Iemand met een attest Hoofdanimator/Instructeur
- ▶ Iemand met een diploma dat minimum 60u pedagogische vorming omvat
- ▶ Een beroepskracht met pedagogische bevoegdheid op een jeugddienst of in het jeugdwerk
- ▶ Iemand die een specifieke vorming rond stagebegeleiding volgde (bv: op Boost of Startmoment)

TE DOEN TIJDENS DE STAGE

- Bespreek de verwachtingen ten opzichte van elkaar uit.
- Zorg voor een inleidend gesprek, minimum één tussentijdse evaluatie en een eindevaluatie. Plan die momenten tijdig in.
- De stage is een groeiproces. Bespreek de sterke punten en de werkpunten om hier tijdens de stage verder in te groeien.
- Wees bewust van je positie. Zoek een evenwicht tussen het bieden van ondersteuning en het coachen van de toekomstige (Hoofd) Animator/Instructeur.
- Vraag als stagebegeleider feedback over jouw ondersteuning. Zo kan je in de toekomst aan de slag met je sterke punten en werkpunten.
- Als stagebegeleider weet je niet per se op alle vragen een antwoord. Bekijk zeker de website of stel jouw vraag aan de werkkring of via mail.

HET TRAJECTBOEKJE – WAT EN HOE

Vul de gegevens van de stageplaats in op p. 12.

Lees de uitleg en de verwachtingen naar de stagebegeleider op p. 9-10.

Vul je gegevens in op p. 13.

Vanaf p. 18 kan je beoordelen in hoeverre de toekomstige (Hoofd)Animator/Instructeur de competenties in het jeugdwerk al eigen is. Voor de begeleiders geldt dat per competentie minimaal de algemene beoordeling moet worden ingevuld (x aanduiden op balkje 'stage'). De plaatsen voor jullie input staan telkens aangeduid met het woord 'stage'. Op p. 17 vind je de uitgebreide uitleg terug.

Tip: Lees dit onderdeel aan het begin van de stage. Zo heb je een idee van de sterke punten en de werkpunten van de toekomstige (Hoofd)Animator/Instructeur en kan je hier rekening mee houden.

Vul de eindbeoordeling van de stage in op p. 45 voor Animator/p. 43 voor Hoofdanimator/p. 47 voor Instructeur.

Meer informatie nodig over stage, coaching of het begeleiden van een stage? <https://www.ksa.be/stage>
Heb je vragen? Mail naar vorming@ksa.be

CHECKLIST

VOOR EEN GOEDE STAGEBEGELEIDING

TE DOEN TIJDENS DE STAGE

Te doen tijdens de stage:

- Bespreek de verwachtingen ten opzichte van elkaar uit.
- Kijk kritisch naar jezelf en koppel dit terug tijdens een evaluatiegesprek.
- Breng de stagebegeleider zo snel mogelijk op de hoogte wanneer je met vragen zit of wanneer je meer ondersteuning wenst.
- Vraag tijdens feedbackmoment naar concrete voorbeelden, hier kan je actief mee aan de slag gaan en zo jouw werkpunten formuleren.
- Neem een open houding aan en deel jouw mening.

Bereid het inleidende gesprek, de tussentijdse en de eindevaluatie goed voor a.d.h.v. jouw trajectboekje.

HET TRAJECTBOEKJE - WAT EN HOE

In te vullen door de toekomstige (Hoofd)Animator/Instructeur

1. Vul je naam aan op p. 1 indien dit nog niet gebeurde.
2. Vul je gegevens aan op p. 10. Je KAVO-nummer kan je terugvinden door in te loggen op www.mijnkadervorming.be, het staat dan rechtsboven op de pagina.
3. Lees de uitleg en handige tips op p. 5-9.
4. Vanaf p. 18 vind je de competenties die vooropgesteld worden om een attest van (Hoofd) Animator/instructeur in het jeugdwerk te behalen. Op cursus vullen jij en je cursusgevers hier een eerste beoordeling voor in. De bedoeling is dat je tijdens je stage verder inzet op deze competenties en ervaring opdoet waardoor je hierin kan groeien. Op het einde van de stage vullen jij en je stagebegeleider opnieuw een beoordeling in om je groeiproces in kaart te brengen. Daarvoor wordt verwacht dat je alle competenties en gedragsindicatoren beoordeelt (0 aanduiden op balkje 'stage'). Op p. 17 vind je de uitgebreide uitleg voor dit onderdeel terug.
5. Als je iets over je groeiproces wil schrijven gedurende het volledige traject, kan dit op p. 44 voor Animator/ p. 42 voor Hoofdanimator/p. 46 voor Instructeur.
6. Vergeet ook zeker de handtekening op p. 45 voor Animator/p. 43 voor Hoofdanimator/p. 47 voor Instructeur niet.

Zorg dat je (de toekomstige (Hoofd)Animator/Instructeur) op het einde van je stage het ingevulde trajectboekje krijgt. Als de stage volbracht is, volstaat het om het (volledig!) ingevulde en getekende trajectboekje af te geven op/op te sturen naar één van onze secretariaten of in te scannen en door te mailen naar vorming@ksa.be.

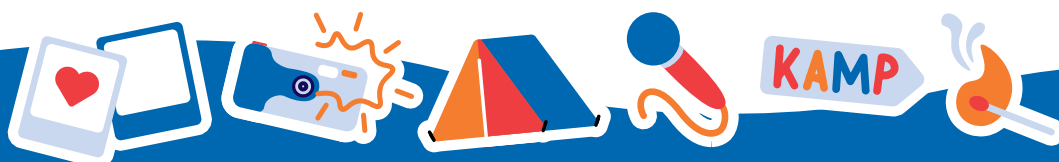
MAXIMUM 3 JAAR

50 UUR
BEGELEIDE STAGE

CHECK
TRAJECTBOEKJE

ATTEST

NATUURLIJK GEVAAR

www.ksa.be/kamp/natuurlijk-gevaar

HITTEGOLF

www.warmedagen.be

Drinken

- ▶ Drink **meer dan gewoonlijk**, ook als je geen dorst hebt.
- ▶ Drink vooral **water**, ongeveer 1,5 liter per dag.
- ▶ Kleurt je **urine donker**, drink meer!

Voedsel (Hygiëne)

- ▶ Kies voor **aangepaste lichte maaltijden** op erg warme dagen en voorzie waterrijk vers fruit als vieruurtje (bv. watermeloen).
- ▶ Bij hoge temperaturen is er kans op **voedselvergiftiging**.

Bewaar vlees op max. **7°C**,
gevogelte - gehakt - vis op max **4°C**,
bewerkte groenen en fruit op **7°C**
en diepvries op **-18°C**.

- ▶ Ga desnoods meerdere keren inkopen doen en koop **kleinere hoeveelheden**.
- ▶ **Leeg en ontsmet** waterbidons elke dag. Hou die in de schaduw.

Bescherm

- ▶ Draag **luchtige, lichtgekleurde kledij** (die ook voldoende bescherming biedt tegen zonnebrand).
- ▶ Draag een **zonnepet of -hoed**.
- ▶ Smeer een aantal keer per dag in met een **sterke zonnecrème**.

Smeer gevoelige zones zoals neus, oren, nek en voeten extra in!

Hou het koel!

- ▶ **Ventileer** gebouwen zolang het buiten frisser is dan binnen.
- ▶ **Verplaats zware activiteiten** naar koelere momenten.
- ▶ Las tijdens activiteiten **rustmomenten en drinkpauzes** in.
- ▶ Zoek **verfrissing** op: probeer in de schaduw te blijven of neem een plons in een zwembad of ander water.

BUIEN

1. Voorkomen

- ▶ Zet slaaptenten op **het hoogste deel** van kamplaats, op **vlak** terrein.
- ▶ Sijor je tent **in de hoogte**.

2. Handelen

- ▶ Reageer **snel**.
- ▶ Hou de kinderen **bezig**.
- ▶ Zorg voor **droge** kleren.

STORM

- ▶ **Sluit en controleer** alle tenten, ook de haringen waarmee de muren verankerd zijn.
- ▶ **Span** scheer- en stormlijnen **op**.
- ▶ Verwijder alle voorwerpen die kunnen **wegwaaien**.
- ▶ Zorg voor **aangepaste activiteiten**.
- ▶ Pas op met vuur!

Laat kinderen **NOOIT** alleen!

ONWEER

- ▶ Loop een gebouw **binnen**, weg van de ramen. Ook in een auto ben je veilig.
- ▶ Zoek in een bos een groepje **lage bomen** in het laagste deel van het terrein.
- ▶ In groep loop je een groter risico op een blikseminslag. Blijf dus niet bij elkaar, maar zoek een beschutting of hurk verspreid op zeker 2 meter afstand van elkaar.
- ▶ Ben je op het verkeerde moment op de verkeerde plaats en kan je geen schuilplaats vinden? **Neem dan de veiligheidshouding aan.**

Ga **NOOIT** onder een alleenstaande boom staan!

- ▶ Blijf uit de buurt van **open waters** zoals vrijvers en zwembaden, hoogtes (zoals toppen van heuvels of uitzichtpunten), **bosranden, omheiningen** (ook niet-metalen), **bedradingen of leidingen, boten en tenten, hoge gebouwen en torens, metalen constructies.**

- ▶ Ga gehurkt op je tenen zitten
- ▶ Sla je armen om je knieën
- ▶ Hou je hoofd zo laag mogelijk
- ▶ Hou je handen over je oren en voeten tegen elkaar
- ▶ Ga nooit plat op de grond liggen. Hurk indien mogelijk in een greppel.

TEKENBETEN

- ▶ **Controleer altijd** op tekenbeten als je in de natuur bent geweest.
- ▶ Controleer het lichaam **van kop tot teen**.
- ▶ Verwijder een teek rustig en **in één beweging**.
- ▶ Vul een **opvolgformulier** in (zie campagnetoolkit of gratis te bestellen via www.tekenbeten.be)
- ▶ Volg de **symptomen** een maand lang op.

www.tekenbeten.be

BIJ NOOD

Tijdens de kantooruren: Contacteer jouw provinciaal secretariaat

- ▶ Check het contactgegevens kaartje

Buiten de kantooruren: Noodgevallen op kamp?

- ▶ **Noodnummer:** 0495/164746
- ▶ Check de crisiscommunicatie fiche

